

BREDASCHÉ

STAAT-, LETTERKUNDIG-

NIEUWS.

Donderdag

COURANT

EN WETENSCHAPPELIJK

BLAD.

9 December.

FRANKRIJK.

PARIS, den 6den December.

In de zitting van het hof der pairs van gisteren is het verhoor der beschuldigten in den aanslag van September voortgezet. De meesten houden zich aan het stelsel van ontkenning en protesteren tegen de verklaringen van *Quenisset*. Alleen *Fougeray* en *Boucheron* blijven naar het voorbeeld van *Quenisset*, volharden bij hunne gegeven inlichtingen. Onder de beschuldigten, die gisteren verhoord zijn, behoort de verantwoordelijke uitgever van het dagblad *le Journal du Peuple*, de heer *Dupoty*. Heden moeten nog de beschuldigten *Considère* en *Bazin* gehoord worden. Maandag zal men tot het getuigenverhoor overgaan.

De dagbladen houden heden te gelijk de verslagen van de debatten voor het hof van assises der Neder-Pyreneeën betrekkelijk de zaak der onlusten te Toulouse, en een ander van de debatten voor het hof van assises van de monden der Rhone, wegens het republikeinsch komplot te Marseille.

— De *Moniteur Parisien* vermeldt, dat de generaal *Rumigny* naar Afrika vertrekt, om en tijdelijk de betrekking van gouverneur-generaal te vervullen, gedurende de afwezendheid van den generaal *Bugeaud*, die den tijd van de zitting der wetgevende kamers herwaarts komt.

— De ratificatie door de Ottomannische Porte van het traktaat van 13 Julij 1841, betrekkelijk de sluiting van de Dardanellen, is thans eindelijk te Parijs aangekomen.

— Gisteren avond hebben talrijke patrouilles, te voet en te paard, de hoofdstad in alle rigtingen doorkruist. Sedert eenige dagen is een deel der bezetting in de kasernes geconsigneerd. Men vermoedt, dat deze maatregelen van voorzorg ten gevolge van het rechtsgeding voor het hof der Pairs genomen worden.

— Het aantal studenten, dat zich in de rechtsgeleerde faculteit bij de sluiting der lijsten den 15den November II. te Parijs heeft laten inschrijven, bedraagt 2872; te weten 120 aspiranten naar het certificaat van bekwaamheid; 880 kweekelingen van het eerste jaar; 961 van het tweede, 785 van het derde en 126 van het vierde jaar, zijnde een aanzienlijk getal minder dan in het vorige jaar, toen het getal ingeschreven studenten 3972 bedroeg. Het getal ingeschreven studenten in de geneeskundige faculteit bedraagt thans 749, waarvan 179 nieuwe. In het vorig jaar was het getal 860, waarvan 226 nieuwe. De vermindering van het getal studenten in de regten wordt hoofdzakelijk daaraan toegeschreven, dat vele jongelingen het diploma van bachelier en lettres niet hebben kunnen overleggen en eerst in het voorjaar de autorisatie, om de studien in de regten aan te vangen, zullen kunnen bekomen. De vermindering van het getal studenten in de medicijnen zegt men dat toegeschreven moet worden aan de jongste reorganisatie der voorbereidende scholen, die aan de kweekelingen voor de beide eerste jaren dezelfde voordeelen als de faculteiten verzekeren en meer in de nabijheid der families zijn.

— Een telegraphisch bericht uit Avignon van den 4den, meldt, dat de Rhone in de laatste dagen weder buiten hare oevers getreden is en de lage gedeelten der stad overstromd heeft. De Durance had een dijk doorgebroken, waardoor de vlakte in den omtrek is geïnundeerd.

— De diligence van Lyon naar Parijs is nabij de gemeente Bron door vijf gewapende personen aangerand, en eene som van 17,000 fr. door hen geroofd geworden.

— Tijdingen uit Beyrut van den 20sten November houden, dat de vijandelijkheden tusschen de Drusen en Maronieten voor het oogenblik gestaakt zijn. De *Malta Times* van den 28sten houdt deswege het volgende bericht: „M. S. B. 3.

„Ik haast mij u te melden, dat ik II. zaterdag den 20sten dezer van Beyrut ben vertrokken, om depeches van den kolonel Rose, over de zaken van Syrie sedert de vorige maand tot op het oogenblik van ons vertrek, over te brengen. De Drusen hebben schrikkelijke wreedheden jegens de christenen bedreven, hen overal verjagende

en een groot getal dorpen ten zuiden van Beyrut verbrandende. Ten noorden hebben zij hunne verwoestingen tot Zahle voortgezet en waren voornemens tot in die plaats door te dringen, maar de turksche troepen hadden in de nabijheid eene stelling genomen, en hunne tegenwoordigheid heeft de verwoesting van de stad voorkomen. Op dit oogenblik hebben de vijandelijkheden opgehouden, en men heeft reden te hopen, dat deze noodlottige burgeroorlog geëindigd is, daar de Drusen huiswaarts zijn gekeerd. De stad Beyrut is vol bergbewoners, die er toevlugt zijn komen zoeken, vooral het vreedzame gedeelte van de bevolking zooals grijsaards, vrouwen en kinderen. — Wij hebben de *Thunderer* in de baai van St. Georges gelaten, alsmede eene oostenrijksche korvet en een fransch fregat. De *Scout* was op de zuidkust. Sedert eenige dagen hebben wij zeer stormachtig weder.”

Van den 6den. — Bij ordonnantie van den 5den is de heer *Janvier*, lid van de kamer der gedeputeerden, tot staatsraad in gewone dienst, ter vervanging van wijlen den heer *Janet*, benoemd geworden.

— Heden morgen hebben de leden van parket van het hof der pairs, benevens de heeren *Guizot* en *Duchatel* eene bijeenkomst bij den heer *Martin*, du Nord, gehouden.

— De arbeid aan de fortificatiën van Parijs is thans uit hoofde van het seizoen nagenoeg overal gestaakt; de aanhoudende regens hebben aan de aarden werken, door instortingen, enz. grootte schade toegebracht. Met het metselwerk der bekleedingsmuren zal eerst in het volgend voorjaar worden voortgegaan.

— De tijdingen uit Spanje, bepaaldelijk uit Madrid tot den 29sten, houden niets bijzonders.

— Heden (6 December) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. 116,30; 3 pCt. 79,95; id. Leening 1841, 80,05; Nap. r. 103,15; Spanje Ardoins 24; Rom. L. 103.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 5den December.

De algemeene Stendenvergadering van het Koninkrijk Hannover is den 2den door den Prins van Solms-Braunfels, als commissaris des Konings, geopend. In de bij die gelegenheid uitgesproken rede verklaarde de Koninklijke commissaris, dat het oorspronkelijk niet des Konings plan was geweest, de Stendenvergadering zoo vroeg bijeen te roepen, maar dat de dringende noodzakelijkheid eener nieuwe regeling van het stelsel der indirecte belastingen van het Rijk, ten gevolge van het opheffen der tot dusverre met Brunswijk bestaan hebbende vereeniging, den Koning daartoe genoopt had. Voorts werd in de aanspraak gezegd, dat ook die onderwerpen op nieuw bij de vergadering in behandeling zouden worden gebracht, welke, ten gevolge der onvermijdelijke ontbinding der Stendenvergadering, onafgedaan waren gebleven; alsmede voorstellen betrekkelijk eene nieuwe regeling van het Hannoversche leger, in verband met de verplichtingen jegens het Duitsche Bondgenootschap, waarvoor volstrekt meerdere uitgaven zouden vereischt worden, die de Koning echter hoopte, zonder vermeerdering der belastingen te zullen kunnen bestrijden.

— In een onzer bladen leest men:

„Omtrent de wending welke onze betrekkingen met de Nederlanden zullen nemen, zijn de verschillendste geruchten in omloop. Volgens sommigen zal het handelsverdrag met dat koninkrijk geheel niet vernieuwd worden, maar gelukkigwaardiger schijnt de verwering, dat de volstaten, door de ervaring der drie laatste jaren geleerd, zich beijveren, om uit het verdrag alleen die bepalingen te verwijderen, welke nadeelig op den Duitschen handel hebben gewerkt, en het dan aan de andere kontrakterende partij zullen overlaten, op dien nieuwen grondslag te sluiten.”

— Volgens een door de Augsburgsche *Allgemeine Zeitung* gedeeld bericht uit Rome van 23 November, zijn bij een aanval der Pauselijke inquisitie van 15 November, weder eene reeks van

16 verschillende boekwerken voor de Katholieke Christenheid verboden, of, zoo het heet, op den Index geplaatst. Naast eenige hart- en zedebedervende voortbrengselen der nieuwe Fransche roman-literatuur, vindt men daaronder ook het beroemde werk van den Berlijnschen hoogleeraar *Leopold Ranke*, over de geschiedenis der Pausen in de 16de en 17de eeuw.

— Men schrijft uit Ancona van 26 November:

» Volgens geloofwaardige berigten uit Athene, heeft de Grieksche regering, terstond na de terugkomst des Konings aldaar, aan den Turkschen gezant, den heer *Mussurus*, eene nota gerigt, die in een verzoeningedemenden geest gesteld is en geenen twijfel overlaat, of de tusschen Turkije en Griekenland bestaande geschillen zullen weldra in der minne bijgelegd zijn. Aan den heer *Mussurus* wordt daarin medegedeeld, dat men zich beijveren zal, alle door de Turksche regering te berde gebragte redenen van beklag uit den weg te ruimen; en dat men met name onverwijld zal overgaan tot de voorloopige regeling van het geschilpunt, wegens de in Griekenland gelegene eigendommen van Turksche onderdanen. Toon en inhoud der nota doen verwachten, dat de Grieksche regering het mogelijke zal doen, om alles weg te nemen, wat aan eene vriendschappelijke verstandhouding tusschen de beide Staten hinderlijk kan wezen.

ENGELAND.

LONDEN, den 5den December.

De Koningin *Victoria* heeft haar voornemen te kennen gegeven, om op heden in de kapel van het Buckinghamsche paleis haren kerkgang te doen. Hare Majesteit zal zich met hare beide kinderen eerlang naar het kasteel van Windsor begeven, waar reeds alle toebereidselen voor hare ontvangst gemaakt zijn.

In een brief uit Windsor, waarin die toebereidselen worden omschreven, klaagt men zeer over het treurig schouwspel, hetwelk die omtrek aanbiedt. Ten gevolge der menigvuldige regens is de Theems overal buiten zijne oevers getreden, en staan heinde en verre de landerijen onder water.

— Gisteren heeft de zaak van *E. Beaumont Smith*, aangeklaagd wegens de uitgifte van valsche exchequerbills, voor het Centraal Crimineel Gerechtshof alhier gediend en nadat de aangeklaagde zijne schuld onbewimpeld beleden, maar tevens verklaard had, nooit enig voordeel uit zijn schandelijk bedrog getrokken te hebben, in het plegen waarvan anderen hem hadden voortgeholpen, tusschen hem tevens op eene roerende wijze den gewetensangst en de vrees voor ontdekking afmaalde, die hem sedert jaren gekweld hebben, is hij tot transportatie over zee en levenslange verbanning uit Engeland veroordeeld. Men zegt dat *Rapallo* vrijgesproken zal worden, maar men kon den wensch niet onderdrukken, dat de schuldigen, welke *Smith* in het verderf hebben gesleept, en wier namen gewis door hem in de geheime verhooren zijn medegedeeld, hunne verdiende straf insgelijks niet zullen ontgaan.

— Den 2den December zijn twee oorlogschepen uit Portsmouth naar Plymouth gezeld, met naar China bestemde troepen aan boord. Zij zullen daar de *Bella Isle* vinden, die mede zulke troepen heeft ingescheept en dan gezamenlijk de reis naar China aannemen. De geheele magt, die zich op deze drie schepen bevindt, bedraagt 2000 man, meestal jengdig en krachtig volk, van 't welk men tot het beoorlogen van het Hemelsche Keizerrijk veel nut kan trekken.

— De *Times* gaat voort met de handelwijs van den Koning-Groot-hertog van Luxemburg, ten opzichte van het niet ratificeren van het traktaat van den 8 Augustus, goed te keuren, en waarschuwt nadrukkelijk de kleinere zeemogendheden, zich niet door het Duitsche tolverbond de wof te laten voorschrijven, daar zij zich hiermede aan de Duitschers, die geene zuivere begrippen van den handel hebben, zouden onderwerpen, en den doodsteek aan hare welvaart zouden geven; besluitende de *Times* met de Nederlanders en de Hanzesteden op te wekken, om zich aan Engeland aan te sluiten.

— Gisteren stonden de 3 pCt. gered. 88 drie achtste; Ned. 2½ pCt. 52½; dito 5 pCt. 99½; Spanje 24½; Portugal 33½.

BEELGIE.

BRUSSEL, den 7den December.

In de zitting van de kamer van vertegenwoordigers van gisteren heeft de heer *Meeus* zijne denkbeelden omtrent de in het muntstelsel te brengen verbeteringen ontwikkeld; de heeren *Osy* en *Coghen* hebben over hetzelfde onderwerp gesproken, gelijk ook de heer *Pirmez*, die zich tegen de denkbeelden van den heer *Meeus* verklaarde. De minister van finantien heeft vervolgens de door den heer *Mercier* gemaakte aanmerkingen nopens de vlottende schuld beantwoord. De heer *Osy* heeft onder anderen ook de aankoop van het groote britsche stoomschip, de *Brittish Queen*, gegist, 't geen tot eene discussie aanleiding gaf tusschen den voormaligen minister *Rogier* en den tegenwoordigen minister van binnenlandsche zaken. De zitting werd weder met een persoonlijken twist besloten tusschen de heeren *Wallaert*, *Verhaegen* en *Mast de Vries*.

— Het kiesdistrict van Brussel heeft tot lid van de kamer der vertegenwoordigers gekozen, in de plaats van den heer *Devaux*, die

voor Brussel en Brugge was benoemd en aan laatstgenoemde plaats de voorkeur gegeven heeft, den heer *Orts*, de vader, advocaat en schepen te Brussel. Zijn medekandidaat was de heer *E. de la Coste*.

— De instructie aangaande het komplot nadert haar einde. Men gelooft dat het publiek ministerie Woensdag zijn requisitoir zal kunnen doen en de raadkamer zich Vrijdag met de zaak zal kunnen bezighouden; 485 getuigen zijn bij de instructie gehoord.

— De heer *Capaccini* is den 4den te Namen aangekomen.

— De algemeene maatschappij tot bevordering der volksvijt te Brussel, ook wel de Brusselsche bank genoemd, heeft eene aankondiging, van den 5den December gedagteekend, openbaar gemaakt, inhoudende, dat bij die instelling valsche bankbriefjes op haar van 1000 franken zijn aangeboden, die waarschijnlijk in Engeland vervaardigd en uit Londen naar Belgie gezonden zijn, waar men ze den 4den December ontvangen heeft. Die bankbriefjes zijn echter gemakkelijk van de echte te onderscheiden. In de aankondiging worden verscheiden kenmerken opgegeven; doch voor den gewonen houder valt geen daarvan meer in het oog, dan dat op de keerzijde der echte bankbriefjes het indruksel (de moet) der drukletters duidelijk bespeurd zal worden, terwijl op de valsche dat indruksel niet zichtbaar is. »De personen» dus eindigt de aankondiging, »die, in weerwil van deze aanduidingen, zich nog mogten willen verzekeren, of de in hunne handen aanwezige bankbriefjes van duizend franken echt zijn, kunnen zich aan het betaalkantoor der algemeene maatschappij aanmelden, waar dadelijk op de briefjes een zegel geschroeft en twee handteekeningen van kassiers geplaatst zullen worden, ten zij de houders aan de inwisseling in gereed geld de voorkeur mogten geven.»

NEDERLANDEN.

BREDA, den 8ten December.

Bij Zr. Ms. besluit van den 2den December zijn bevorderd, tot schout-bij-nacht, de kapitein ter zee, *W. A. Geesteranus*, tot kapiteins ter zee: de kapiteins-luitenants ter zee *J. P. Kist* en *E. G. van der Plaai*; tot kapitein-luitenant ter zee; de luitenant ter zee der 1ste klasse, thans kapitein luitenant titulu *W. J. Schuler*; tot luitenants ter zee der 1ste klasse, de luitenants ter zee der 2de klasse *A. E. Thierens*, *A. B. Troulja*, *L. C. M. Anemaet*, *J. Reessen*, *J. C. Pieterse*, *G. H. Buschmann*, *B. H. Staring*, *M. Nicolson*, *J. van Hestien*, *H. Das Kamp*, *W. J. Schellus* en *C. van der Hart*; tot luitenants ter zee der 2de klasse, de adelborsten van de 1ste klasse *J. E. Buys*, *D. E. Wolfson*, *J. Osti*, *W. C. C. Ram*, jhr. *J. Westpalm van Hoof*, *J. Fymer*, *P. J. Heyning* en *J. C. Koopman*. Voorts is aan den kapitein ter zee *J. C. Koopman*, militair kommandant van het instituut voor de marine te Medenblik, verleend de titulaire rang van schout-bij-nacht.

— Zijne Majesteit heeft met 1 Januarij aanstaande bevorderd tot commies op het bureau van den Constructeur der marine te Rotterdam, *M. Verhagen*, thans klerk op het kantoor van aanneming der marine aldaar; tot klerk op het bureau van de marine, in plaats van *M. Verhagen*; *H. W. de Vletter*, thans klerk op het bureau van den constructeur; tot klerk op het bureau van den constructeur, in plaats van *Vletter*, *J. Oudijk van Putten*, thans klerk op het bureau van den equipagemeester der marine te Rotterdam, en tot klerk op het bureau van den equipagemeester, *B. T. Everts*, in de plaats van *J. Oudijk van Putten*.

— Z. M. heeft bij besluit van den 2den December, aan den gepensioneerden luitenant-kolonel van het wapen der infanterie in Oost-indië, jhr. *C. P. A. de Salis*, toegestaan, om de uniform van zijn vroeger wapen te blijven dragen.

— Uit 's Hage schrijft men van den 7den:

» Gisteren is de verjaardag des Konings in de residentie met plegtigheid gevierd. Van vele gebouwen en bijzondere woningen wapperden Nederlandsche en Oranjesche vlaggen. Het kloekenspel heeft zich bij afwisseling doen hooren. Des middags was er dejeuner-dinatoire ten hove, tusschen de groote parade heeft, uit hoofde van het ongunstig weder, geen voortgang kunnen hebben. Ook de voorgenomen illuminatie, welke zeer luisterrijk zou geweest zijn, heeft door den aanhoudenden regen geen plaats kunnen hebben. Alleen zijn aan eenige weinige gebouwen en woningen de lichten ontstoken, zoo als aan den Schouwburg, de hotels van eenige gezanten, enz. De gala-comedie in den Koninklijken Franschen Schouwburg, waarvan de zaal prachtig versierd en verlicht was, is door Hunne Majesteiten de verdere leden van het Koninklijk Geslacht, het korps diplomatie, 's Koning ministers en andere aanzienlijke personen bijgewoond. Zoo wel bij het inkomen als henen gaan, zijn de Koning en de Koningin met de luidste toejuichingen door de toeschouwers begroet. — Heden avond zal de illuminatie voortgang hebben. Morgen (Woensdag) avond zal er een groot gala-bal op het Paleis in het Noordeinde worden gegeven.

— Naar wij vernemen, heeft Z. M. zich aan het hoofd gesteld der genen, die door milde bijdragen de echt nationale stichting van een gedenkteeken voor *Rambrandt* hebben willen schragen. Z. M. heeft aan de daartoe benoemde commissien de aanzienlijke bijdragen van

duizend gulden doen toekomen, en aldus een bewijs gegeven van Hoogstdezelf. bijzondere belangstelling in de vereering van een' der beroemste Vaderlandsche kunstenaars. Ook de andere leden van het Koninklijk gezin doen van die belangstelling voortdurend blijken. Zoo heeft Z. K. H. Prins Frederik eene bijdrage van twee honderd gulden tot gemeld einde aan de commissien doen toekomen.

— In het dagblad van 's Hage leest men:

» Onze verdienstelijke stadgenoot, de heer J. D. Steuerwald heeft met het door hem uitgevonden werktuig, naar het bas-relief van den heer Royer, eene afbeelding, in de manier van den Parijsochen kunstenaar Collas, van Z. M. den Koning vervaardigd, en de eer gehad, daarvan gisteren, op Zr. Ms. geboortedag, twee eerste proeven aan Hoogstdenzelven te doen toekomen. Gelijk men zich zal herinneren, is de heer Steuerwald, bij de jongste alhier gehouden tentoonstelling, met eene bronzen medaille vereerd wegens door het op die wijs bewerkte afbeeldingen van gegraveerde steenen en penningen. Thans vernemen wij, dat hij voornemens is genoemd portret van Z. M., 't welk fraai bewerkt en zeer gelijkend is, met eenige ornamenten te versieren, en het vervolgens voor het publiek verkrijgbaar te stellen. Wij twijfelen niet, of hetzelfde zal algemeen bijval vinden."

In de jongste berigten van de Kaap de Goede Hoop wordt gesproken van een aldaar gehouden volksvergadering tot het erlangen van een door de burgers gekozen vertegenwoordigend ligchaam. Onder de in die vergadering uitgesprokene redevoeringen, is die van den heer Prince het merkwaardigst. Wij laten die redevoering, zoolang als zij in het genoemde dagblad is opgenomen, hetwelk in het Nederduitsch en Engelsch geschreven wordt, vooral ook om de daarin voorkomende statistieke opgaven, hier achter volgen:

» Wanneer wij, zeide de heer Prince, zien op de aardrijkskundige ligging van de Kaap de Goede Hoop, zoo als dezelve gelegen is op halfweg tusschen Europa en Indie, binnen twintig dagen zeilens van Rio de Janeiro en andere Zuid-Amerikaansche Staten, met de markten der Oost-zeeën voor ons, alle welke landen eene zeer groote hoeveelheid koorn en meel vertieren, en van andere streken noodig hebben, al hetwelk de kolonie in staat is te leveren; is het eene zaak van groote verwondering, dat dit niet lang reeds de aandacht des volks van het moederland tot zich getrokken heeft.

» De Kaap de Goede Hoop bezit groote natuurlijke hulpbronnen en bekwaamheden, welke voor het tegenwoordige grootendeels onbekend zijn, en welke niet kunnen worden bereikt, door gebrek aan wegen en andere middelen van inwendige communicatie. Het is het belang van Engeland ons behulpzaam te zijn in het ontwikkelen dier hulpbronnen; want op den eenen of anderen tijd zal deze kolonie eene belangrijker statie voor de land- en zeemagt zijn, dan dezelve thans is. Dezelve is zeer zeker in staat hare schepen van eenige hoeveelheid brood en vleesch te voorzien, tegen eenen minderen prijs dan eenig ander land. Er is geene kolonie in haar bezit, — noch Nieuw-Zuid-Wales, noch Van Diemens-land, noch dat nieuwe bedriegelijke Nieuw-Zeeland, welke met de Kaap wedijveren kan. Wij hebben ons te veel met onze schepen en onzen handel onledig gehouden; onze suiker, koffij, punjums en balfas hebben ons de Kaapstad beperkt, en tot onlangs zijn wij onbekend geweest met de natuurlijke hulpbronnen en den rijkdom van de onderscheidene districten der kolonie. — Ik zelf ben 26 jaren in de kolonie geweest, voor ik dezelve ben gaan bezien, en dezelve thans gezien hebbende, kan ik gerust zeggen, dat in plaats eener bevolking van 200,000, dezelve eenige millioenen levensonderhoud verschaffen kan. Haar invoer kan van 600,000 pond sterl. per jaar, in eenige jaren tot 2 of 3,000,000 pond sterl. worden gebragt, terwijl haar uitvoer op gelijke wijze kon worden vermeerderd, en volkomen voldoende zijn zoude om al haren invoer te betalen. (Toejuichingen.) Ons koorn en onze wol kunnen in onbepaalde hoeveelheden worden aangekweekt; — de kolonie kan 18 of 19 millioen fijne wolgevende schapen onderhouden, maar die vooruitzichten kunnen nimmer worden bereikt, voor en aler wij het vooruitzicht bezitten ons eigen geld tot ons eigen voordeel te besteden. Wij behoeven wegen; wij behoeven een weg over de Kaapsche vlakke; wij behoeven een weg over de Cradock's Bergen; wij behoeven een weg over den Zwartenberg en een weg over Mosterd's Hoek, welke ons zal brengen aan de Kuyana en Mosselbaai als vrije havens, een veld van onuitputbaren rijkdom zonden opleveren en ons in staat stellen, om geheel Zuid-Amerika van koorn en meel te voorzien. (Toejuiching.) Eenige der plaatsen aan de andere zijde van Mosterd's Hoek, gelijk de Roggevelden en Bokkevelen, zijn zoo rijk en opleverend als eenige in de wereld, doch thans zijn zij als het ware scheikundiglijk verzegeld. Wij kunnen dezelve niet bereiken en zij kunnen ons niet bereiken. In die streken is het een algemeen en dagelijks iets, om van een mud zaad negentig tot honderd en twintig mudden koorn te winnen (hoor, hoor), en dezelve zijn wel van hout en water voorzien. Ik kan zeggen dat er zich aldaar thans van 30 tot 40,000 schepels koorn bevinden, welke naar geene markt kunnen worden gebragt. De ingezetenen dier distric-

ten brengen kleine hoeveelheden koorn met lastdieren over de bergen naar Worcester, alwaar zij dezelve verkoopen, en kruisniers- en kleine waren daarvoor inkoopen. Wij weten van hen evenmin als zij van ons afweten; en de weg over den Mosterd's Hoek, welke die bronnen zoude openen en voordeelig maken, zoude mogelijk niet meer dan 2 tot 3000 pond st. kosten. (Luid gejuich.) Wij kunnen ons eenig denkbeeld van de hulpbronnen van het land vormen, door ons te refereren naar de slaging van hen, die zich 20 jaren geleden in de oostelijke provincie hebben gevestigd. — Eenige arme Engelsche emigranten hebben zich in Albanien gevestigd, eene plaats door de Hollandsche ingezetenen Zuurveld genoemd, en door hen als geheel ongeschikt beschouwd tot een duurzaam verblijf voor mensch of beest; doch door nijverheid en ondernemingzucht hebben zij eene bloeiende volkplanting daargesteld, en zullen dit jaar naar het moederland 1,000,000 pond merino-wol uitvoeren (hoor, hoor). Aan dit einde der kolonie, met ons tegenwoordig Gouvernement, zijn wij zoo stevig als de Tafelberg vastgenageld; — wij kunnen niet vooruit komen. Wij zullen nimmer geld hebben om wegen te maken. Al de geheven wordende belastingen zijn nauwelijks genoeg, om de salarissen te betalen van hen, die dezelve inzamelen en onze zaken bestieren. Getuige hiervan, toen eenigen tijd geleden de begrootingen ter tafel van den Raad gelegd werden, welke aanmerkelijke klagten er toen werden aangeheven over het surplus van 92 p. st. Men had spijt dat het salaris van eenen publieken ambtenaar, die zes en twintig jaren in de publieke dienst geweest was, en wiens diensten gedurende al dien tijd, volgens mijn gevoelen, voor het publiek geene 26 oortjes waard waren, — omdat dezelve niet vereischt werden — niet vermeerderd kon worden. (Een gelach) Het geheele bureau van ontvanger van belastingen en tienden is thans een noodeloze last; twee of drie individuen worden gebezigd om de achterstallige belastingen te ontvangen, om aan de municipaliteit te worden overhandigd hetgeen de municipaliteit zelf doen kan, — en de andere dienst op het kantoor verrigt wordende, is voornamelijk om de 4 pCt. te ontvangen voor heerenregt op vast goed, in het Kaapsch district verkocht wordende, hetgeen een jongen van vijftien jaren, op het bureau van akten geplaatst zijnde, zeer wel kon verrigten. Dit bureau kost omtrent 1,100 p. st. per jaar; en laten wij, bij wijze van voorbeeld, ons hetzelfde als afschaffing voorstellen. Met de besparing van dat geld konden wij eene harden weg naar Stellenbosch, over de Kaapsche vlakke maken — Ik zal zeggen hoe aldus: 1,100 p. st. is de rente van omtrent 20,000 p. st., welke wij onder ons leenen, en een aanvang met den weg konden maken. Wanneer wij de geleende 20,000 p. st. hebben uitgegeven, zouden wij het land aan beide zijden des wegs verkoopen, hetwelk aldan van waarde zijn zoude; en met de opbrengst van zoodanige verkooping kon de weg worden voltooid; en thans waarschijnlijk door een verderen verkoop van land, het geleende kan worden terug betaald. Gezond verstand levert ons dit inzicht der zaak. (Toejuiching.) Ik zie niet hoe wij kunnen verwachten dat Britsch kapitaal of Britsche arbeid zullen worden overgezonden, alvorens de bronnen der kolonie genaakbaar gemaakt worden; maar wij dienden aan het volk van Engeland de groote bekwaamheden en den natuurlijken rijkdom der kolonie bekend te maken, en daardoor kunnen wij magtige vrienden bijebrengen, om ons behulpzaam te zijn, ons uit onzen tegenwoordigen verwaarloosden staat op te rigten. Ik stel thans de resolutie voor:

» Dat, uit hoofde van hare aardrijkskundige ligging en natuurlijke hulpbronnen, geene kolonie een beter veld voor het beleggen van Britsch kapitaal en arbeid aanbiedt, dan de Kaap de Goede Hoop; en dat door onze staatkundige instellingen met die van Groot-Brittannië gelijk vormig te maken, wij eene grootere uitlokking aan emigranten uit het moederland voorhouden."

Ter AMSTERDAMSCHER BEURS van gisteren (7 December werden verhandeld: Ned. 2½ pCt. 51 drie achtste, ¼, ⅝; dito 5 pCt. 99½; negen zest.; Kansbill. 25 ⅝; Syndik. 4½ pCt. 91; Handelsm. 155⅝; O. I. 5 pCt. 97½; Ardoins 21⅝, 22, 21⅝; dito Coupon 21⅝; Passieve 5½.

PROGRAMMA

VAN HET TE GEFEN

CONCERT,

op DONDERDAG den 9. DECEMBER 1841,

IN DEN SCHOUWBURG TE BREDA,

DOOR

D. GANZ,

Muziek-Directeur te Cleve.

1^e AFDEELING.

- 1°. Quartet.
- 2°. Potpourri voor de Viool, gecomponeerd en uitgevoerd door D. GANZ.
- 3°. Quartet.
- 4°. Solo a la Paganini, uitgevoerd door D. GANZ.

2e AFDEELING.

- 1°. Fantasie a Melancolica, gecomponeerd en uitgevoerd door D. GANZ.
- 2°. Quartet.
- 3°. Concert-Solo voor de Viool, gecomponeerd en uitgevoerd door D. GANZ.

Aanvang precies ten 7 ure.

De Entrée is bepaald voor de Heeren à f 1, — en voor de Dames à 75 Cent.

2de REGIMENT ARTILLERIE.

De Administrateurs der vijf eerste Kompagnien van opgemelde Regiment, in garnizoen te Breda, zullen op Vrijdag den 27. December 1841, des middags ten twaalf uren, ten bureele van den 1° Luitenant-Kwartiermeester in de Halstraat n°. 468, lett. A., te Breda, onder nadere approbatie van den Heere Intendant in de 1° Militaire Administrative Directie, AANBESTEDEN: het weghalen der PAARDEN-MEST, voorkomende van de paarden der Veld-Artillerie van gemeld Regiment, welke gedurende het jaar 1842, te Breda, zullen worden gestald.

De voorwaarden zullen ter lezing liggen aan het bureau van opgemelden Kwartiermeester, alwaar de biljetten van inschrijving op gezegd papier, in eene daartoe bestemde gesloten Bus, van des morgens 9, tot des namiddags om een uur, kunnen worden gestoken, zullende dezelve den laatsten dag, niet na Elf uur, aangenomen worden.

Breda den 8 Decembert 1841.

 Mr. L. BEENS, Notaris te Breda, zal, als daartoe regterlijk benoemd, op de na te noemde dagen en plaatsen, des avonds ten zeven ure, publiek Veilen en Verkoopen:

Eene schoone hechte en sterke HUIZINGE, met PLEIN en ERVE, gemerkt: D, 132, gestaan en gelegen te Breda, op de Oostzijde van de Groote Markt, bij het Kadaster bekend onder Sectie B, N°. 616, ter grootte van 2 Roeden en 84 Ellen; herkomstig uit de Nalatenschap van wijlen WALTHERUS BEENHACKERS. — Aan te vaarden met den 1. Mei 1842.

De 1° Zitting zal gehouden worden in het Koffijhuis van J. VAN RIEL, te Breda, op Donderdag den 16. December 1841.

En de 2° en laatste Zitting in het Koffijhuis van J. JONKERS aldaar, op Donderdag den 30. daaraanvolgende.

HOUT-VERKOOPING.

Den 21. December 1841, des voormiddags ten 10 ure, zal, op de Buitenplaats *Vrede en Rust*, te Ginneken, bij Breda, worden Verkocht:

Een aantal extra zware BEUKEN BOOMEN, geschikt voor alle soorten van WERKHOUT, tevens een aantal *Hand te Koop*.

VERKOOPING VAN

VAST GOED.

K. H. BODE, Notaris, residerende te 's Princenhage, zal, op den 14den December 1841, in de Zwaan te 's Princenhage, Veilen, en den 28sten daaraanvolgende in de Bellevue aan den Steenweg aldaar Verkoopen, des avonds ten 6 uur:

EENE BIERBROUWERIJ EN MOUTERIJ,

met zeer spatieuse HUIZINGE, voorzien van onderscheidene KAMERS, KEUKEN, ZOLDERS, KELDERS, STAL, groote PLAATS en TUIN, beplant met VRUCHTBOOMEN, zeer goede WELPUT, bijzonder geschikt om te Brouwen. Voorts nog twee HUISJES, met KAMERS, KELDERS en ZOLDERS. Een klein HUISJE met groote SCHUUR en TUIN. Een perceel BOUWLAND, alles aan en nabij gelegen te 's Princenhage, op en aan het Dorp, groot te zamen 68 roeden, 61 el. Een perceel WEILAND in Zwartenberg onder Etten, groot 81 roeden, 90 ellen.

Alles verveeld in een koppel.

De Brouwerij, Mouterij, Huizing en de Landerijen aan te vaarden in gebruik, een maand na het geven van den slag.

UIT DE HAND TE HUUR,

aan met 1. Mei 1842 te aanvaarden:

Een wel ingericht WINDMOLEN met MOLENAARS-WONING en Perceel, gelegen op den Dijk in de volkrijke Gemeente Redel, staande en gelegen. Te bevragen ten Kantore van den Notaris P. C. VAN DER PANT, op het Kasteel te Amerzoden.

** De Boekhandelaar J. F. SCHLEIJER, te Amsterdam, geeft heden uit:

DE EERSTE AFLEVERING VAN:

Het leven en de lotgevallen van
ROBINSON CRUSOE.

In een deel compleet, met meer dan twee honderd platen.

De prijs van iedere aflevering is VEERTIG CENTEN.

Van dit zoo beroemde werk, van hetwelk in alle landen vertalingen bestaan, bezat ons Vaderland alleen eene veronderde uitgave, die niet dan tot zeer hoogen prijs te bekomen is. De hier aangekondigde uitgave vereenigt zuiverheid van stijl met sierlijkheid van

druk en een groot aantal zeer fraaije platen, terwijl de goedkoopste prijs en wijze van uitgave, dezelve voor ieder verkrijgbaar maken.

De tweede aflevering verschijnt in Januarij 1842, als wanneer de uitgave geregeld zal voortgaan.

De Intekening staat open bij alle Boekhandelaren in het Rijk.

** DE GEBROEDERS VAN CLEEF, te 's GRAVENHAGE en te AMSTERDAM, geven uit en hebben aan hunne gewone Correspondenten verzonden:

Gedenkschriften van den Majoor W. P. D'AUZON DE BOISMINART, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Kommandant van het Invalidenhuis te Leyden, eerste deel, tijdvak van de jaren 1768 tot en met 1806; met eene plaat in gr. 8°. f 3,00.

— Hetzelfde werk, tijdvak van 1812, de Veldtocht in Rusland, met twee platen en eene kaart, tweede uitgave, in gr. 8°. f 2,80.

Niet alleen de ongemeen lange en bijzonder merkwaardige militaire loopbaan van den Schrijver, in eene in krijgshedrijven rijke halve eeuw, maar ook het onderhoudende en levendige van den verhaaltant, die zijne Gedenkschriften kenmerkt, waardoor dezelve eene aangename lectuur opleveren, terwijl zij hier en daar tot toelichting strekken der geschiedenis van zoo gewigtige vijftig jaren, doen de uitgevers zich met eene algemeene deelneming vleijen.

Nieuw Hollandsch-Fransch en Fransch-Hollandsch Woordenboek, ten gebruike op de scholen en gymnasien, waar men beide taalen onderwijst; tweede druk, herzien, verbeterd en vermeerderd. Deel van ongeveer 950 bladzijden in twee kolommen, op Velin papier en gebonden in netten cartonnen band. f 4,00.

Ten aanzien dezer Dictionnaire zal het voldoende zijn aan te merken, dat deze tweede druk nauwkeurig nagezien, veel verbeterd en met 79 bladzijden is vermeerderd, zonder dat daarom de prijs is verhoogd. De bijzondere fraaithed van druk en papier moge tot hare aanbeveling strekken, zoo wel als de volledigheid van het werk, ondanks het beknopte van het formaat.

Dezelve debiteren met succes:

Mr. C. ASSEN, het Nederlandsch Burgerlijk Wetboek, vergeleken met het Wetboek Napoleon, in gr. 8°. f 6,60.

Mr. J. C. DE JONGE, Redevoering, uitgesproken in het Koninklijk Instituut, over de staatkunde hier te lande na den Utrechtschen vrede; een waarschuwend voorbeeld voor onzen tijd, in gr. 8°. f 0,30.

— Geschiedenis van het Nederlandsche Zeewezen; tot het vierde deel; tweede deel, in twee deelen, met platen, in gr. 8°. f 32,60.

H. W. SCHOKKER, Officier der Marine. Zakwoordenboek van Engelsche Zee- en Landwoorden, Hollandsch overgebracht en tegen over elkander gedrukt, 1841. f 2,60.

W. H. DE VRIESE, Handboek voor de Genees- en Geneeskundigen, ten behoeve van beoefenaars der genees- en geneeskundige Wetenschappen, 4 deelen, in gr. 8°. Compleet. f 20,50.

Van dit belangrijk werk zijn ook afzonderlijke stukken verkrijgbaar.

** Bij BROESE & COMP., te Breda, is van de pers gekomen en aan de H. H. Intekenaars verzonden:

DE MILITAIRE SPECTATOR, TIJDSCHRIFT VOOR HET NEDERLANDSCHE LEGER.

TIENDE DEEL. NOVEMBER 1841. N°. 5.

INHOUD:

1°. Hulde aan de verdiensten van wijlen Zijne Excellentie den Luitenant-Generaal Voet, den Grondvester van het Militair Onderwijs in Nederland; eene Redevoering, uitgesproken door den Hoogleraar J. H. VAN BOHUIS, den 2den October 1841. — 2°. Over eenige dwaalbegrippen nopens den aard en het gebruik der Ricchetschoten, opgehelderd door praktische resultaten. (Vervolg van N°. 4.) — 3°. Notitiën eener Proef tot vernieling of uit den wegruiming van Palissaden. — 4°. Gemengde Berigten. — 5°. Bijlage, bevattende de laatste benoemingen, overplaatsingen en veranderingen bij het leger.

Bij Bovengemelden is verkrijgbaar:

Bredasche Almanak,

VOOR HET JAAR ONZER HEREN 1842, GEDRUKT IN BREDA, BIJ BROESE & COMP.

Voorzien van een Naamsregister van Administrative, Financiële en Justiciële Ambtenaren, Maatschappijen en Leden der Collegiën in de Stad en het Arrondissement Breda. Voorts eene opgave der Kermissen, Jaar-, Paarden- en Beestenmarkten, van den Op- en Ondergang van Zon en Maan, de Eclipsen, enz. Het varen der Beurtschepen en Marktschuiten, het rijden der Diligences, de aankomst en het vertrek der Vrachtkarren, Bode, enz., enz.

Dubbeld 20 Cents. Enkelde 10 Cents.